

**Eskilstuna
kommun**

TEM® 2009

**Ekonomiska och sysselsättningsmässiga
effekter av turismen i Eskilstuna kommun
inklusive åren 2000-2008**

INNEHÅLL

Definition	3
Källor	3
Genomförande	4
Utveckling turismen i Sverige 2009	5
Utveckling turismen i Södermanlands län 2009	10
Utveckling turismen i Eskilstuna kommun 2009	11
RESULTAT TURISMEN I ESKILSTUNA KOMMUN 2009	
Omsättning totalt och per kategori	12
Omsättning fördelad på branscher	14
Sysselsättning	15
Skatteintäkter	15
Övernattningar/besök	16
Kapacitetsutnyttjande	17
Regional handelsstatistik	18

© RESURS AB. Materialet i denna rapport får bara användas för köparens interna bruk och för det ändamål det är köpt. Överträdelse beivras.

DEFINITION AV TURISM

Alla beräkningar är gjorda för att följa "Turismens begreppsnyckel", utgiven av Turistdelegationen 1995. Definitionen är framtagen av World Tourist Organization (WTO) på uppdrag av FN där den antogs 1993. Turistdelegationen har svarat för att anpassa denna till svenska förhållanden samtidigt som det fastställts att alla länder inom EU skall följa samma beräkningsprinciper. Turistdelegationens verksamhet flyttades till Nutek 2006 som numera ingår i Tillväxtverket.

Grunddefinitionen: **Aktiviteter som företas av en person som reser från ordinarie bostadsort för övernattnin g eller dagbesök. Avsikten kan vara såväl arbete som fritid.**

Definitionen innehåller ett antal undantag (som inte är turism) där de viktigaste kan sammanfattas med att man av olika anledningar är tvungen att åka till en viss plats. De viktigaste av dessa är följande: Arbetspendling, sjukvård, ordinarie skolgång, militärtjänstgöring, ambassad- och konsulatpersonal, asylsökande (invandrarförläggningar).

"Turismens begreppsnyckel" fastställer också att det är resenärens konsumtionsutlägg som skall beräknas. Dessa utlägg avser: logi, livsmedel, restaurang, transport, shopping och aktiviteter.

Turismen delas upp i tre former: Inhemsk, inresande och utresande

Enligt Tillväxtverket kan dessa former nyttjas för ett geografiskt område, t ex församling, kommun eller län. Indelningen, kombinerad med basdefinitionen "utanför ordinarie bostadsort", innebär att vi har beräknat effekterna för dem som rest till ett område utanför ordinarie bostadsort.

Denna rapport redovisar inresande turism. För att få ett resultat på totala rese- och turistindustrin måste utresande turism, genomfartsresenärer och regional shopping läggas till.

Utresande turism/regional shopping

Den utresande turismen avser personer som reser ut från det egna området (där de är bosatta). En stor del av deras utlägg stannar kvar i området i form av utlägg för resan. Dessa ger omsättning och sysselsättning för tåg-, buss- och flygtrafik samt resebyråer.

För att få med regional shopping mellan olika kommuner kan resvaneundersökningen (RVU) från Statistiska Centralbyrån (SCB) nyttjas och kombineras med regional omsättningsstatistik.

Nämnda delar måste läggas till den inresande turismen för att erhålla totala rese- och turistindustrin. Det finns dock ingen anledning att göra beräkningar för dessa eftersom färdiga fakta kan erhållas från SCB:s regionala omsättningsstatistik.

KÄLLOR

För att beräkna turismens effekter måste alla övernattnin gar och besök till området kartläggas och den konsumtion som följer av dessa besök och övernattnin gar specificeras. Sådana uppgifter kommer från:

SCB Inkvarteringsstatistik

Statistiska Centralbyrån (SCB) tar, på uppdrag av Tillväxtverket, in inkvarteringsstatistik för hotell, stugbyar och vandrarhem. För varje enskild natt rapporterar anläggningarna hur många rum de sålt och hur många gäster de haft, vilken nationalitet gästerna har samt, för hotellen, målgrupp för rumsförsäljningen. Svarefrekvensen ligger på cirka 90 % och de som inte svarar vägs i förhållande till likvärdiga anläggningar. Från 2008 ansvarar SCB även för campingstatistik.

SCB Handelsstatistik

Omsättningsstatistik finns för varje bransch, t ex restauranger, bensinstationer och hotell. I statistiken redovisas bland annat antal företag, omsättning och sysselsättning. Resurs har statistik på detta för alla branscher som påverkas av turismen och för alla kommuner i Sverige, år för år de senaste 15 åren.

Rese- och TuristDataBasen, TDB®

TDB startades i full skala 1989 av Sveriges Turistråd. Nu drivs TDB av Resurs AB och är ett registrerat varumärke. TDB är en marknadsundersökning där 24 000 svenskar (minst 2 000 per månad) tillfrågas om sitt resande. Totalt finns data på över 400 000 dokumenterade resor i databasen.

Trots uppdelning på många boendekategorier och på svenska län erhålls en bra regional statistik för de flesta länen. Vid hopslagning av data för flera år finns även bra kommunala data för flertalet svenska kommuner. I TDB finns uppgifter på svenskarnas resor, övernattnings, boendeformer vid övernattnings, vad de spenderar och på vad, hur de reser, mm.

Övrigt

SCR, Sveriges Camping- och Stugföretagares Riksorganisation, har svarat för statistik på övernattnings på campingplatser fram till 2007. Resestatistik har bland annat Vägverket, Luftfartsverket, Luftfartsstyrelsen och Cruise Ferry Info (avseende färjestatistik).

GENOMFÖRANDE

För området har vi ställt i ordning en "Anläggnings-sammansättning". Där finns alla basfakta samlade för alla kategorier. Källorna är följande:

Övernattnings/besök

Kommersiella övernattnings, hotell, stugbyar, vandrarhem och camping kommer från SCB/Tillväxtverket. Utnyttjande av privata fritidshus, släkt/vänbesök, vild camping och andra boendeformer kommer från TDB, till viss del även camping, liksom även dagbesök avseende resor över 10 mil, enkel väg.

Från TDB kommer också data på utländska övernattnings hos släkt och vänner i Sverige. Dessa data bygger på intervjuer med 6 000 hushåll.

Utlägg/utläggsmönster

Besökarnas utlägg och utläggsmönster är tagna från TDB. Observera att samtliga utlägg och omsättningstal är inklusive moms. Med utläggsmönster avses vilka branscher som besökaren spenderar pengar på, allmänt kallat "Turistkronan".

Från 2009 har Resurs anpassat "Turistkronan" för regionala och lokala turistområden. Sverige har här delats in i olika "turistklasser", där varje område/"klass" består av kommuner med likartad storlek och likartad turism. Närmare information kan erhållas från Resurs.

Från 2009 använder Resurs också den logiintäkt som hotellen rapporterar till SCB som grund för den totala konsumtionen för hotellgästerna.

Sysselsättning/Skatteintäkter

För att få fram sysselsättning har omsättningen för varje bransch dividerats med omsättning/anställd i respektive bransch. Här har Resurs AB unika fakta för varje enskild kommun i Sverige. Skatteintäkterna bygger på kommunens egna skatteintäkter i förhållande till skatteutjämning och invånarantal, samt utdebitering av kommunal- och landstingskatt, alla uppgifter kommer från SCB.

TuristEkonomiska Modellen, TEM®

Samtliga uppgifter har databehandlats i ett dataprogram, TEM, speciellt anpassat för ändamålet och dessutom i enlighet med den fastställda definitionen. Dataprogrammet introducerades av Turistrådet 1988 ägs numera av Resurs AB och är ett registrerat varumärke.

UTVECKLING TURISMEN I SVERIGE 2009

De viktigaste faktorerna som påverkar resandet är vädret, ekonomin och olika typer av omvärldshändelser. För att få en uppfattning om utvecklingen av turismen internationellt, regionalt och lokalt, måste hänsyn tas till dessa faktorer i Sverige och omvärlden.

De tio senaste åren har turismen i Sverige påverkats mycket av vädret, speciellt under somrarna, men också på grund av snötillgången under vintrarna. Bra respektive dåligt sommarväder påverkar främst de enklare boendeformerna som camping, fritidsbåt, eget fritidshus, vild camping, m fl. För vädret finns dock stora regionala variationer.

- Sommaren 1997 var en bra sommar med mycket sol och lite nederbörd
- Sommaren 1998 var en av de regnigaste med översvämningar på många ställen i Sverige
- Sommaren 1999 var en bra sommar med mycket sol och lite nederbörd
- Sommaren 2000 var en av de sämsta någonsin med mycket regn

- Sommaren 2001 var en mycket bra sommar med mycket sol och lite nederbörd
- Sommaren 2002 var en av de bästa någonsin med mycket sol och lite nederbörd
- Sommaren 2003 erbjöd ett väder som var det bästa sen mätningar startade med tropisk värme redan i maj och detta varade nästan hela sommaren

- Sommaren 2004 tillhörde en av de sämre det senaste decenniet med mycket regn
- Sommaren 2005 inleddes med extremt kallt väder hela juni, en kort period av värme och sol de tre första veckorna i juli och därefter regnigt fram till början av september
- Vintern och våren 2006 hade en god snötillgång i stora delar av Sverige. Sommaren inleddes med varm och solig juni och juli. Hösten var regnig med rekordnederbörd på många orter, sammantaget dock en bra sommar. November och december hade värmerekord vilket påverkade inledningen på vintersäsongen.

- Våren 2007 var det snöbrist som påverkade vinterturismen negativt. Sommaren var en av de vädermässigt sämre på många år, sämsta sen år 2000.
- Våren 2008 var mycket positiv med god snötillgång och positiva siffror för fjällen. Sommaren var dålig förutom en kort period i slutet av juli. Året avslutades med en finanskris som innebar ett kraftigt minskat affärs-, och fjärrresande, men också stor minskning för flyg- och biltrafik.

- Våren 2009 var det god snötillgång och de flesta skidområden hade nya omsättningsrekord. Sommarvädet var sämre än snittet med en kort period av värme i början av juli. Finanskrisen innebar ett kraftigt minskat affärsresande med negativa resultat för flyg och hotell i Sverige, men dock en viss återhämtning under årets två sista månader.

Här finns också andra faktorer som påverkat resandet i och till Sverige, delvis med stora lokala variationer. De viktigaste faktorerna de senaste åren har varit följande:

- 1 juli, 1999 Tax-free upphörde mellan EU-länder
- 1 juli, 2000 Öresundsbron öppnades
- Under 2001 Svenska kronan svag och antydning till lågkonjunktur
- 11 sep 2001 Terrordåden i USA
- 2005 Bensinpriset i Sverige når upp till 12:-/liter
- 2008 Finanskrisen i slutet av året och bensinpriset når upp till 14:- per liter
- 2009 Finanskrisen påverkade affärsresandet negativt

Här finns också andra faktorer som påverkat internationellt resande som SARS (Asien och Kanada), krig i Irak och Israel, flodvågskatastrofen i Asien, terrordåd i Madrid, London, Bali, Sri Lanka och Egypten. Dessa händelser har påverkat ett antal länder, men kan också ha påverkat det globala resandet mer eller mindre.

Fritidsresandet styrs främst av väder och ekonomi.

Affärsresandet styrs främst av ekonomi och omvärldshändelser.

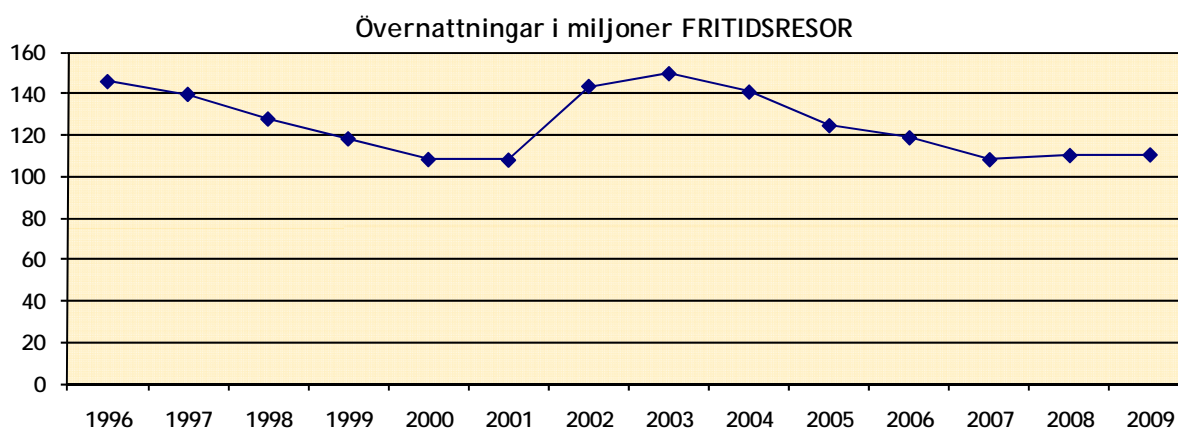
SVENSKARNAS FRITIDSRESOR I SVERIGE

Övernattningsresor i Sverige

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Övernattningar i miljoner	139,9	128,1	118,6	108,7	108,4	143,7	149,8	141,0	124,9	119,1	108,6	110,6	110,9

Under våren 2001 vände det för turismen i Sverige och antalet övernattningar vid fritidsresor i Sverige hade ökning varje månad under resterande delen av året, hela 2002 och delvis 2003. 2004-07 minskade antalet övernattningar, dels beroende på sämre sommarväder och dels beroende på kortare vintersäsong. Även det höga bensinpriset kan ha haft en negativ inverkan på resandet. Mindre ökning 2008 och 2009 avser främst kommersiella övernattningar för hotell och stugor.

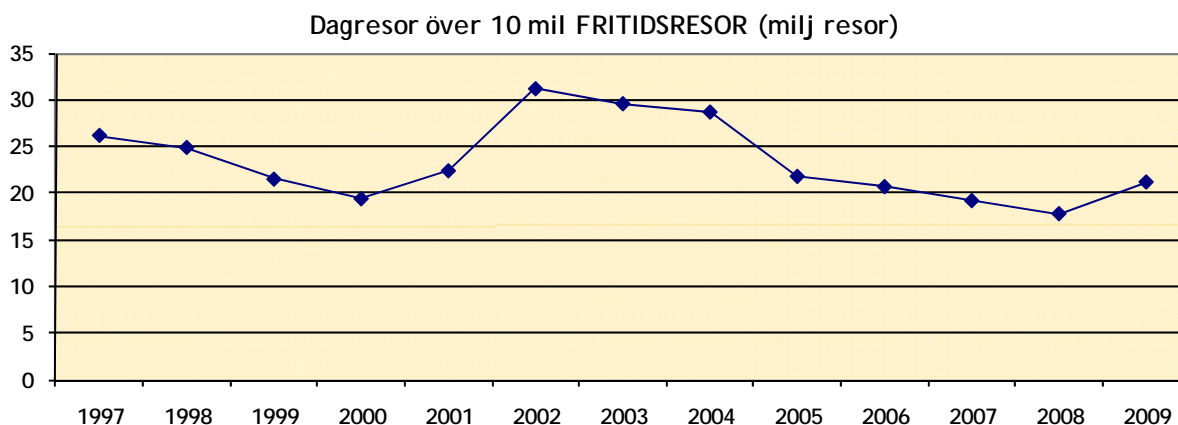
Övernattningar hos släkt och vänner svarar för de stora minskningarna, från 70 miljoner övernattningar 2002 till 46 miljoner 2009. Även övernattningar i enklare boendeformer har påverkat resultatet, först i positiv riktning och sen negativt de senaste åren. Övernattningar i egna fritidshus har legat på ungefär samma nivå de tolv senaste åren. Svenska fritidsgäster på hotell har ökat mycket de senaste åren. De övriga kommersiella boendeformerna stugbyar, vandrarhem och camping har förändringar som mer följer vädersituationen respektive år.

Dagresa över 10 mil i Sverige

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dagresor i miljoner resor	26,2	24,9	21,5	19,4	22,4	31,2	29,6	28,7	21,8	20,7	19,2	17,8	21,2

Utvecklingen för dagresor, över 10 mil, följer i stort sett utvecklingen för övernattningsresor med många resor de fina somrarna 2002-04. Turistresor, resor under 10 mil men enligt angiven definition, kan ha ökat. Omsättningsutveckling för köpcentra och Vägverkets statistik visar att kortare resor kan ha ökat mycket.

SVENSKARS AFFÄRSRESOR I SVERIGE

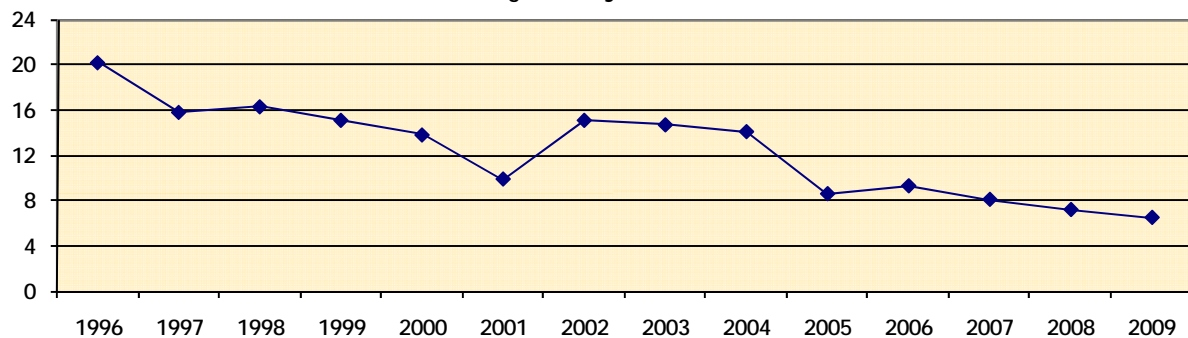
Övernattningsresor i Sverige

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Övernattningar i miljoner	15,8	16,3	15,1	13,8	9,9	15,1	14,7	14,1	8,6	9,3	8,1	7,2	6,5

Det finns stora variationer för övernattningar i tjänsten mellan åren. Detta avser nästan bara enklare boendeformer, som kanske främst nyttjas av hantverkare och lägre tjänstemän. För kommersiellt boende är variationerna mindre, men minskningar märks för hotellen både 2008 och 2009.

Övernattningar för affärsresor hade en stor nedgång 2001, dels beroende på lågkonjunktur, dels beroende på terrordåden den 11 september. 2005 kom åter en nedgång och de två senaste åren har det minskat på grund av finanskrisen med färre resor och färre övernattningar per resa.

Övernattningar i miljoner AFFÄRSRESOR

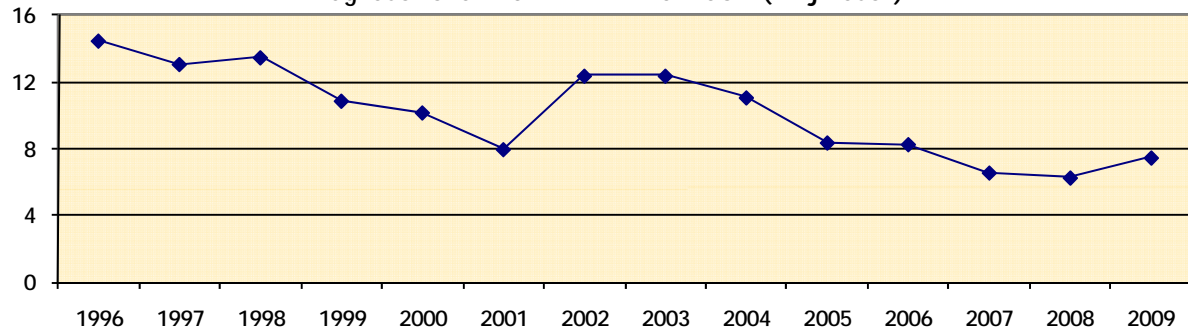

Dagresa i Sverige över 10 mil

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dagresor i miljoner resor	13,1	13,5	10,9	10,2	8,0	12,4	12,4	11,1	8,4	8,3	6,6	6,3	7,5

Affärsresor över dagen visar nästan samma utveckling som affärsresor med övernattning. Dagresor 2009 ökade, kanske som kompensation för färre övernattningsresor. Utvecklingen för affärsresor kan också ha påverkats av ökade kontakter via Internet vilket kan innebära att man inte behöver träffas.

Dagresor över 10 mil AFFÄRSRESOR (milj resor)

TRENDER

De senaste åren har turismen förändrats mycket. Övernattningar i kommersiellt boende har haft en positiv utveckling, men hos släkt/vänner minskade det kraftigt under andra halvan av 90-talet för att sen öka kraftigt 2002-2003 och åter minska 2004-2007. Detta innebär att restrenden, i stort sett, åter är som i slutet av 90-talet, enligt följande:

- Vi gör hellre flera längre övernattningsresor än få korta, mätt i avstånd, gäller ej dagresor
- Resan blir kortare, mätt i tid (mer weekendresande eller kortveckosemester)
- Vi kräver större innehåll i resan, mer att göra
- Vi kräver större tillgänglighet, kortare tid att ta oss till resmålet.

Förändringar 2003-2009 i Sverige för några boendekategorier, i 1000-tal.

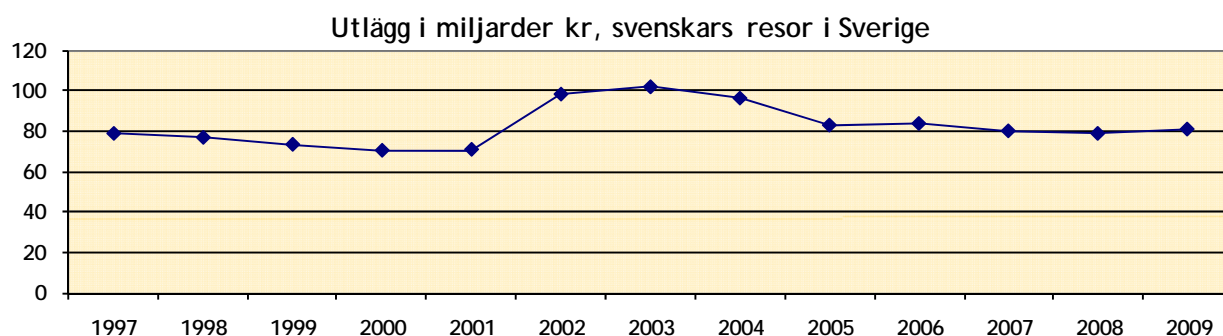
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	08-09
Hotell (SCB/Tillväxtverket)	21 100	21 546	22 936	24 260	25 449	25 921	26 028	+ 0,4 %
Stugbyar (SCB/Tillväxtverket)	3 640	3 261	3 218	3 403	3 501	3 685	3 285	-10,9 %
Vandrarhem (SCB/Tillväxtv.)	2 275	2 282	2 374	2 557	2 716	2 899	2 928	+ 1,0 %
Camping (SCB/Tillväxtverket)(17 138)	(15 591)	(16 435)	(17 542)	(17 012)	14 338	15 206		+ 6,1 %
Hyrd stuga/lgh (TDB)	6 563	5 545	4 214	3 904	3 913	3 690	5 519	+ 49,6 %
Fritidshus eget (TDB)	37 429	34 007	29 804	30 265	30 436	29 983	28 308	- 5,6 %
Släkt/vänner (TDB)	70 537	67 527	61 831	58 808	46 636	50 686	46 912	-7,4 %
Fritidsbåt (TDB)	2 197	1 971	1 553	1 098	1 516	1 542	1 397	- 9,4 %
Vild camping (TDB)	3 662	2 956	2 158	1 933	2 298	2 141	1 931	- 9,8 %
Totalt övernattningar (TDB)								
av svenskar i Sverige	164 481	155 095	133 510	128 384	116 706	117 767	117 315	- 0,4 %
Övernattningar hos släkt/vänner								
av utländska besökare (TDB)	11 842	12 847	14 989	12 669	11 727	13 046	13 749	+ 5,4 %

Källor: SCB/Tillväxtverket = Statistiska Centralbyrån/Tillväxtverket och TDB = Rese- och TuristDataBasen.

Observera att de fyra första boendeformerna inkluderar utländska övernattningar i Sverige, men TDB visar bara svenska övernattningar förutom sista punkten.

Totala antalet svenska övernattningar för resor i Sverige var nästan oförändrat 2009 jämfört med 2008. En svag ökning för fritidsresenärer komparerade minskning för affärsresenärer, men innebar ändå att den totala konsumtionen ökade något.

KONSUMTION

CAMPING

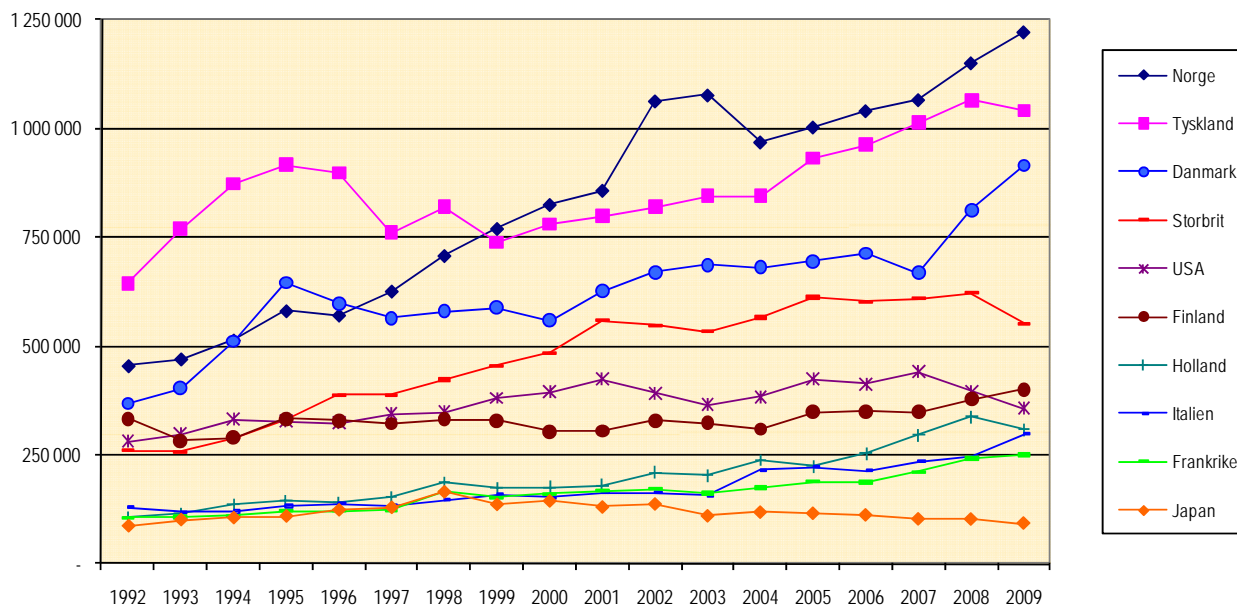
Från 2008 är det SCB som ansvarar för campingstatistiken. Med de krav SCB har på statistiska metoder blir resultatet för 2008 och 2009 inte jämförbart med tidigare år. SCR beräknade campingen med redovisat antal campingnätter multiplicerat med 3,134 (antal personer man antog övernattnade i varje enhet, byggt på en undersökning från början av 90-talet).

SCB redovisar statistiken i form av faktiskt antal övernattningar. Detta visar att antalet personer i varje enhet ligger nära 2,7 personer, alltså 15 % lägre än det nyckeltal SCR använt. Redovisningen av antalet övernattningar fram till 2007 är alltså för högt beräknat och den nya redovisningen är inte jämförbar med resultatet fram till 2007.

UTVECKLING FÖR VIKTIGA NATIONALITETER

Det utländska resandet till Sverige har ökat mycket de senaste åren. För övernattningar hos släkt och vänner i Sverige avser detta mest från de nordiska grannländerna samt Tyskland, USA, Storbritannien och Polen. Här märks också stora ökningar från länder där Sverige haft stor invandring, staterna på Balkan, Iran och Thailand, men också från Frankrike och Spanien.

NATIONALITETER HOTELL, STUGBYAR, VANDRARHEM

Diagrammet anger de nio största nationaliteterna samt Japan, se även nedan. Ovanstående bild blir lite annorlunda om den visas enbart för hotellen. Fyra nationaliteter har många övernattningar i stugbyar och vandrarhem, Norge, Tyskland, Danmark och Nederländerna, till skillnad mot exempelvis Frankrike, Italien, USA och Japan som har få övernattningar i dessa boendeformer. Sett på längre sikt har många nationer en positiv utveckling, undantaget är Japan och USA. Största ökningar senaste åren har Danmark och Norge.

15 STÖRSTA NATIONALITETER ÖVERNATTNINGAR

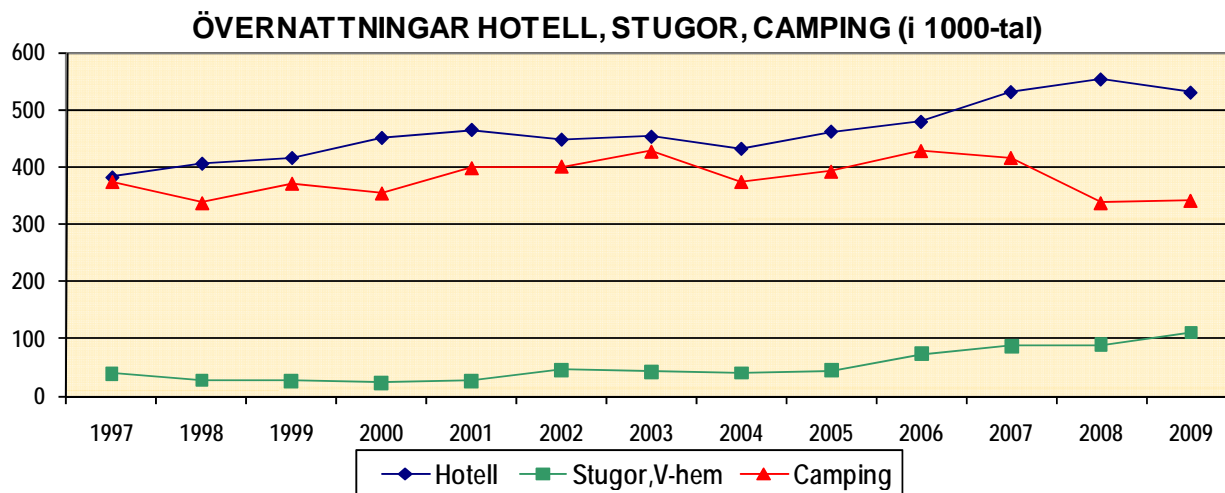
	2006	Ändring fr 2005	2007	Ändring fr 2006	2008	Ändring fr 2007	2009	Ändring fr 2008
1 Norge	1 040 495	+ 3,7 %	1 065 743	+ 2,3 %	1 150 562	+ 8,6 %	1 221 622	+ 8,0 %
2 Tyskland	962 526	+ 2,9 %	1 011 991	+ 5,5 %	1 064 899	+ 5,4 %	1 040 571	- 0,3 %
3 Danmark	712 983	+ 2,7 %	668 044	- 5,8 %	812 265	+ 21,4 %	914 727	+ 17,2 %
4 Storbritannien	602 512	- 1,3 %	608 218	+ 0,4 %	621 423	+ 2,2 %	552 097	- 10,0 %
5 Finland	349 669	0,0 %	347 751	- 0,1 %	377 943	+ 7,1 %	399 593	+ 7,7 %
6 USA	412 122	- 2,1 %	440 550	+ 4,6 %	396 463	- 9,5 %	356 313	- 9,4 %
7 Nederländerna	252 755	+ 13,1 %	295 104	+ 17,1 %	337 053	+ 13,8 %	307 779	- 6,7 %
8 Italien	213 635	- 3,3 %	234 607	+ 9,5 %	244 620	+ 3,0 %	297 206	+ 22,1
9 Frankrike	186 768	- 0,9 %	210 978	+ 13,3 %	242 257	+ 15,0 %	249 867	+ 4,7 %
10 Spanien	159 173	+ 10,8 %	182 319	+ 13,6 %	168 024	- 8,0 %	171 201	+ 2,1 %
11 Ryssland	168 014	+ 26,8 %	187 038	+ 11,9 %	211 796	+ 13,1 %	169 837	- 17,7 %
12 Polen	106 253	+ 50,7 %	140 120	+ 34,1 %	149 173	+ 7,0 %	142 378	+ 1,6 %
13 Schweiz	108 976	- 0,6 %	126 052	+ 16,5 %	128 542	+ 2,5 %	140 701	+ 11,2 %
14 Kina	99 943	+ 42,6 %	113 882	+ 15,0 %	102 037	- 10,4 %	95 624	- 5,2 %
15 Japan	111 773	- 2,8 %	102 339	- 8,9 %	101 882	- 1,8 %	92 316	- 8,6 %

Källa: SCB/Tillväxtverket.

UTVECKLING TURISMEN I SÖDERMANLAND 2009

Turismen i Södermanland, med angiven definition, har en omsättning på drygt 1,6 miljarder kronor och ger sysselsättning för 1 470 personer.

Vid analys av utvecklingen av turismen i Södermanland är det viktigt att skilja på den kommersiella delen av turismen med övriga delar. Den kommersiella turismen avser här boende i hotell, stugbyar, vandrarhem och camping. Här har Södermanland haft en utveckling som ligger över riksgenomsnittet 2005-2007 med en fortsatt positiv utveckling 2008. 2009 visar dock en stagnation för hotellen som bör bero på finanskrisen. Camping har mer styrts av sommarvädret.

Övriga delar av turismen avser övernattningar i enklare (billigare) boendeformer, där de viktigaste avser övernattningar i eget fritidshus och hos släkt och vänner. Här finns också övernattningar i fritidsbåt, lånat eller hyrt fritidshus, camping utanför campingplats och andra boendeformer, i resultatet samlade under "Övriga". För dessa boendeformer är det större förändringar mellan åren, mycket beroende på vädret respektive sommar, men Södermanland följer i stort förändringarna i Sverige totalt.

Med bättre data på sysselsättningen, från 2002, visar att Södermanland har högre sysselsättning än vad tidigare redovisning visat. De främsta skälen till detta är att det finns många små anläggningar i området, som är mer sysselsättningsintensiva, har lägre omsättning per anställd, än större hotell. I Södermanland finns en dominans av mindre kursgårdar som ger en större sysselsättning i förhållande till beläggningen än för stora hotell.

Hotellen i Södermanland har en omsättning på 786 000 kronor per anställd jämfört med riksgenomsnittet på 1 024 000. Även restauranger i Södermanland har låg omsättning per anställd med 785 000 jämfört med riksgenomsnittet på 874 000.

Ovanstående resultat visar bara omsättning av dem som hade Södermanland som mål för resan. Vid beräkning av den totala turismen i länet måste hänsyn främst tas till den stora verksamheten kopplat till Skavsta flygplats. Den omsättning som resenärerna bidrar till genom övernattningar i området finns medtaget, men inte resor till och från flygplatsen för övriga resenärer, utlägg på Skavsta och den andel av resan som tillfaller Skavsta för markpersonal, mm.

UTVECKLING TURISMEN I ESKILSTUNA KOMMUN 2009

Rese- och turistindustrin i Eskilstuna kommun omsätter 616 miljoner kronor och ger arbete åt ungefär 535 personer (årssysselsatta) under år 2009.

Jämförelser av den totala turismomsättningen med tidigare år än 2006 är inte reell då felaktigheter/för höga besöksantal förekommer i redovisat antal dagbesök tidigare undersökningsår.

Beräkningarna för år 2009 innehåller några nyheter/förändringar. För hotellen nyttjas den logiintäkt som hotellen rapporterar till SCB som grund för den totala konsumtionen för hotellgästerna och ingen målgruppsfördelning av omsättning/utlägg redovisas. Dock redovisas antalet gästnätter uppdelat i målgrupper. Tidigare år har en lokal redovisning skett av logipriser på respektive hotell vilken har legat till grund för beräkningarna som generellt har inneburit en osäkerhet eftersom hotellen oftast har många prisalternativ. Dessutom uppstår svårigheter i att urskilja logipriset vid konferenser/pensioner. Fördelningen av utlägget/turistkronan är fr o m 2009 enligt en specialkörning där Resurs har indelat Sverige i ett antal "turismklasser" med liknande förutsättningar/turismprofil istället för att använda läns- eller Sverigestatistik. Förändringarna har skett i kategorierna hotell, fritidshus, släkt/vänner och dagbesök. Även utläggsnivån innefattas av förändringarna i de tre sistnämnda kategorierna. Antalet gästnätter hos släkt/vänner har dessutom utökats med antal utländska gästnätter/invånare enligt TDB. Nämnda förändringar försvårar jämförelser med tidigare undersökningsår.

Den totala turismomsättningen har ökat med drygt 36 miljoner kronor eller 6,3 % 2009 jämfört med 2008.

Den kommersiella delen av turismomsättningen, den del som kan påverkas med traditionell marknadsföring, har minskat med drygt 5 miljoner kronor eller 1,3 % 2009 jämfört med 2008. Den omsättningsmässigt största minskningen har skett i kategorin hotell som har minskat med 99 miljoner kronor p g a ett minskat antal gästnätter vilket med 2009 års utlägg resulterat i en minskning med 28 miljoner kronor och resterande minskning beror på minskade/förändrade utlägg. Det totala antalet kommersiella övernattningar har minskat med ca 16 000 gästnätter eller 5,1 % (minskningar i kategorierna hotell, stugby, fri camping, vandrarhem, grupplagi och gästhamn) och omsättningen har minskat med 94 miljoner kronor eller 32 % 2009 jämfört med 2008. Dagbesöken uppvisar en ökning med 89 miljoner kronor p g a ökade utlägg och ett ökat antal beräknade besök.

Den icke kommersiella delen av turismomsättningen uppvisar en ökning med 42 miljoner kronor eller 22,5 % 2009 jämfört med 2008 vilket beror på ett ökat antal övernattningar i fritidshus och hos släkt/vänner och något fler genomfartsresenärer samt ökade utlägg i kategorierna fritidshus och släkt/vänner. Den omsättningsmässigt största ökningen har skett i kategorin släkt/vänner som har ökat med drygt 37 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på tillskottet av utländska övernattningar.

Hotellen är den omsättningsmässigt viktigaste kommersiella övernattningskategorin med 71 % av omsättningen för samtliga kommersiella övernattningar 2009. Antalet gästnätter har minskat med ca 24 000 gästnätter eller nästan 17 % 2009 jämfört med 2008.

Kategorin camping inkl campingstugor är den vanligaste kommersiella övernattningskategorin med 45 % av samtliga kommersiella gästnätter 2009.

Dagbesöken svarar för 31 % av den totala turismomsättningen 2009. Av det totala antalet redovisade dagbesök 2009 beräknas 36 % som ej kommuninvånare, d v s turister, och av dessa ingår 80 % i beräkningarna. I resultatet fr o m 2004 ingår en tilläggsberäkning av aktivitetsutlägget för de dagbesök som har ett högre utlägg för aktivitet än dagbesök generellt. Antalet beräknade dagbesök har ökat med ca 48 000 eller 13 % 2009 jämfört med 2008 vilket till stor del beror på nytillkomna besöksmål/evenemang.

Den vanligaste enskilda boendeformen är släkt/vänner vilka svarar för 64 % av samtliga övernattningar i kommunen 2009. Tillsammans svarar de icke kommersiella övernattningskategorierna, fritidshus och släkt/vänner, för 71 % av samtliga övernattningar och 49 % i motsvarande del av turismomsättningen 2009.

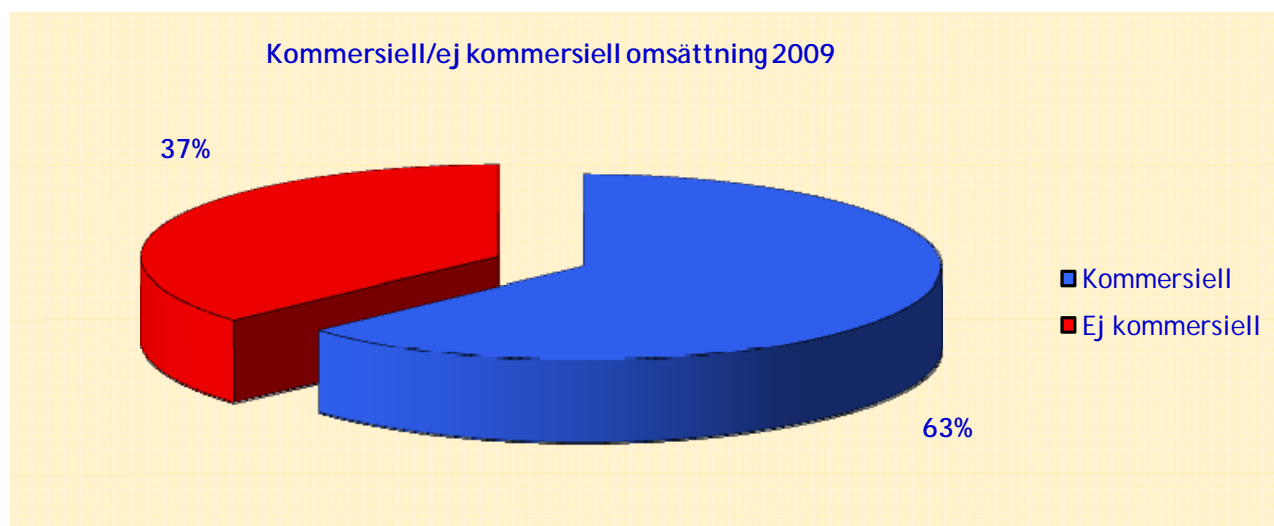
RESULTAT TURISMEN I ESKILSTUNA KOMMUN 2009

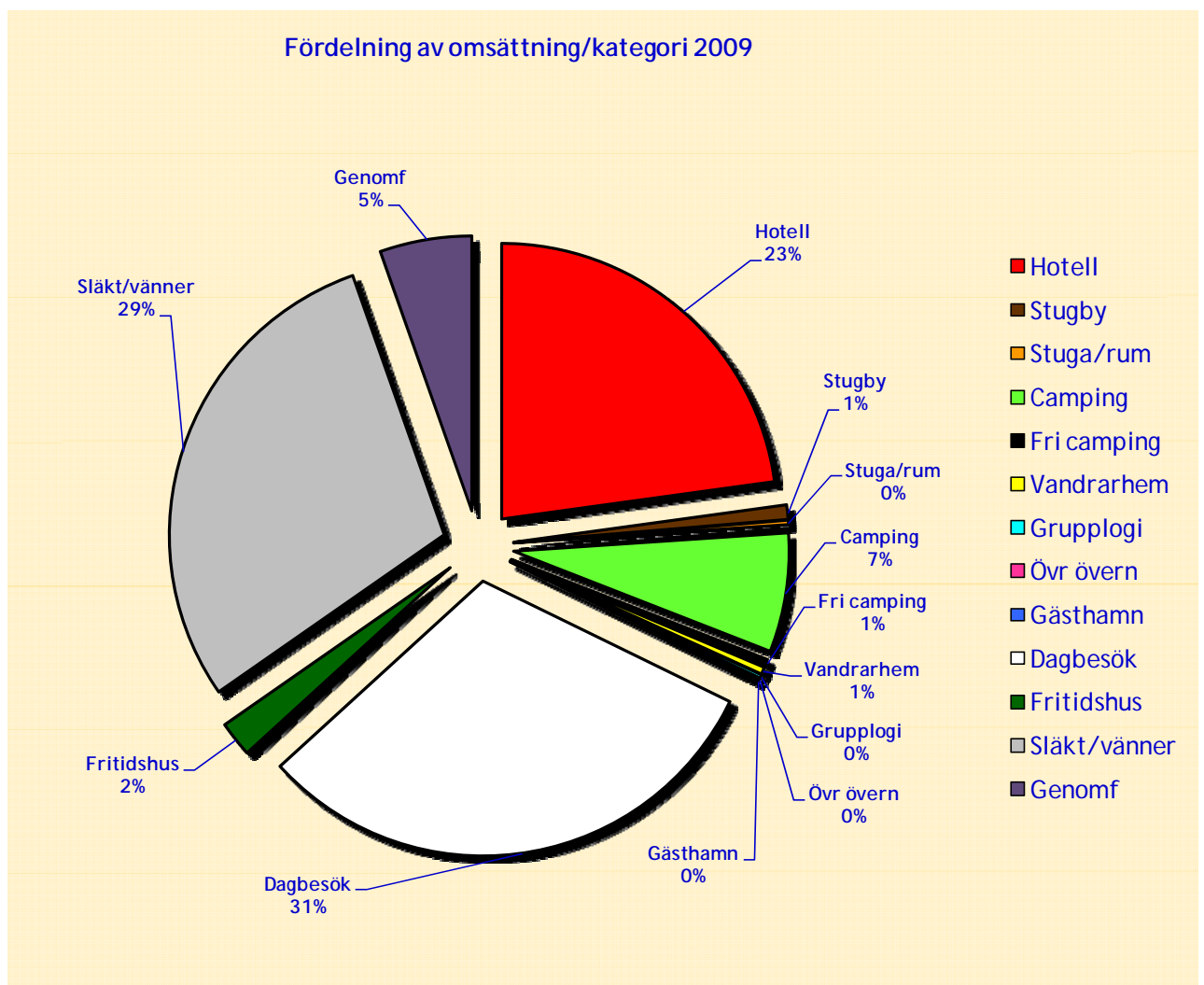
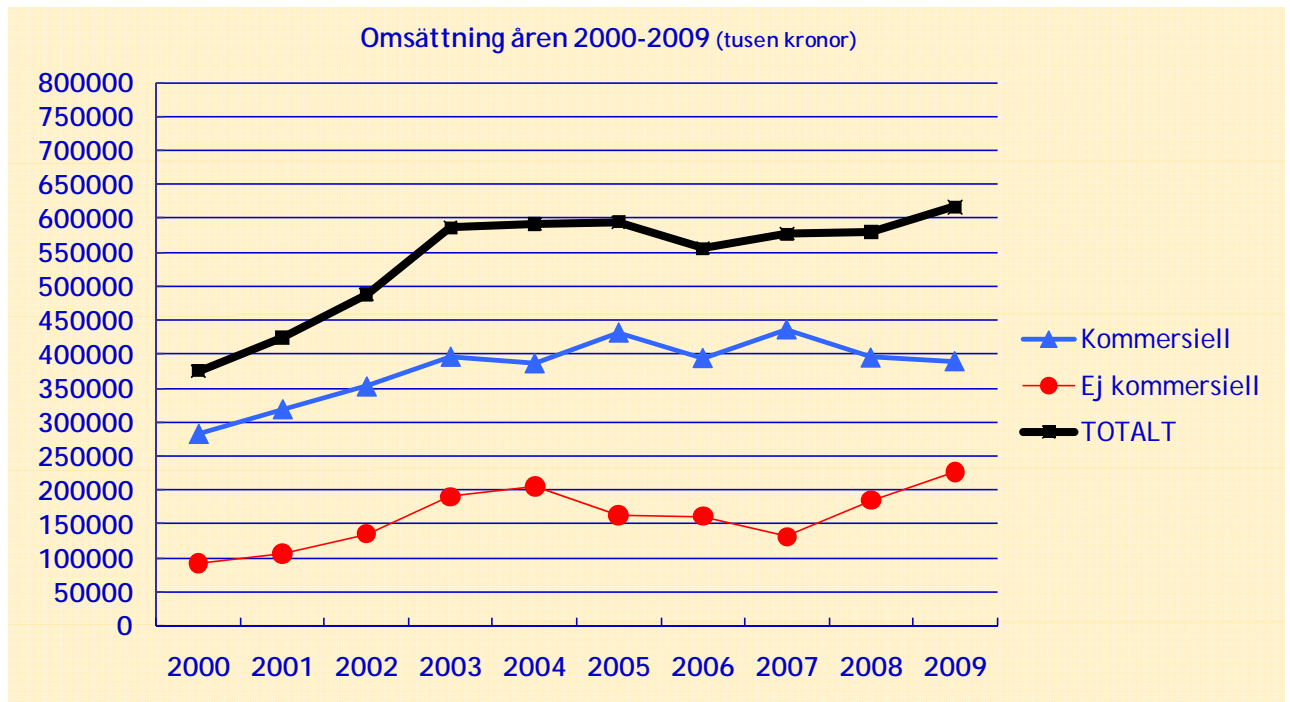
OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

Kategori (tusen kronor)

Kommersiella	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hotell	176 234	194 486	208 823	198 435	223 039	240 981	235 835	255 165	239 793	140 717
Affärs	91 158	87 742	90 098	96 415	102 463	120 273	132 449	137 741	138 259	
Konferens	36 449	40 300	29 774	25 160	29 877	36 273	24 420	37 901	26 809	
Grupp	6 349	12 779	18 620	14 756	21 170	30 258	18 210	12 966	15 887	
Fritid	42 277	53 665	70 332	62 103	69 529	53 947	60 755	66 558	58 837	
Stugby	544	589	457	707	536	457	2 029	4 241	3 992	5 220
Stuga/rum	273	1 525	1 750	1 750	1 800	2 220	1 773	1 232	1 520	1 612
Camping	12 791	13 460	16 681	26 475	28 344	27 614	28 954	39 256	37 236	43 047
Fri camping	4 180	4 640	9 333	9 484	5 156	4 035	2 784	4 232	3 216	2 723
Vandrarhem	1 353	1 449	2 657	2 800	3 545	4 136	3 814	3 862	3 327	2 587
Grupplagi	359	535	647	23	26	144	483	850	1 769	1 303
Övrig övernattnig	484	399	329	176	200	595	445	458	558	677
Gästhamn	517	577	661	686	833	763	979	1 035	1 166	757
Dagbesök	86 134	101 367	111 220	155 798	123 291	150 974	117 296	126 293	102 469	191 099
	282 869	319 027	352 558	396 334	386 770	431 919	394 392	436 624	395 046	389 742
Övriga										
Fritidshus	5 329	5 371	7 247	10 714	13 642	11 421	9 489	10 375	8 881	12 857
Släkt/vänner	64 781	77 578	102 951	151 350	163 249	120 342	120 958	89 113	143 080	180 509
Genomfartsresenärer	22 325	22 638	24 944	27 862	28 079	30 882	30 758	31 620	32 984	33 281
	92 435	105 587	135 142	189 926	204 970	162 645	161 205	131 108	184 945	226 647
TOTALT	375 303	424 613	487 700	586 261	591 742	594 563	555 598	567 732	579 991	616 390

Med kommersiell avses de kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller att de påverkas av traditionell marknadsföring att besöka kommunen. Med övriga eller icke kommersiella avses de tre kategorierna släkt/vännerbesök, nyttjande av eget fritidshus och genomfartsresenärer.

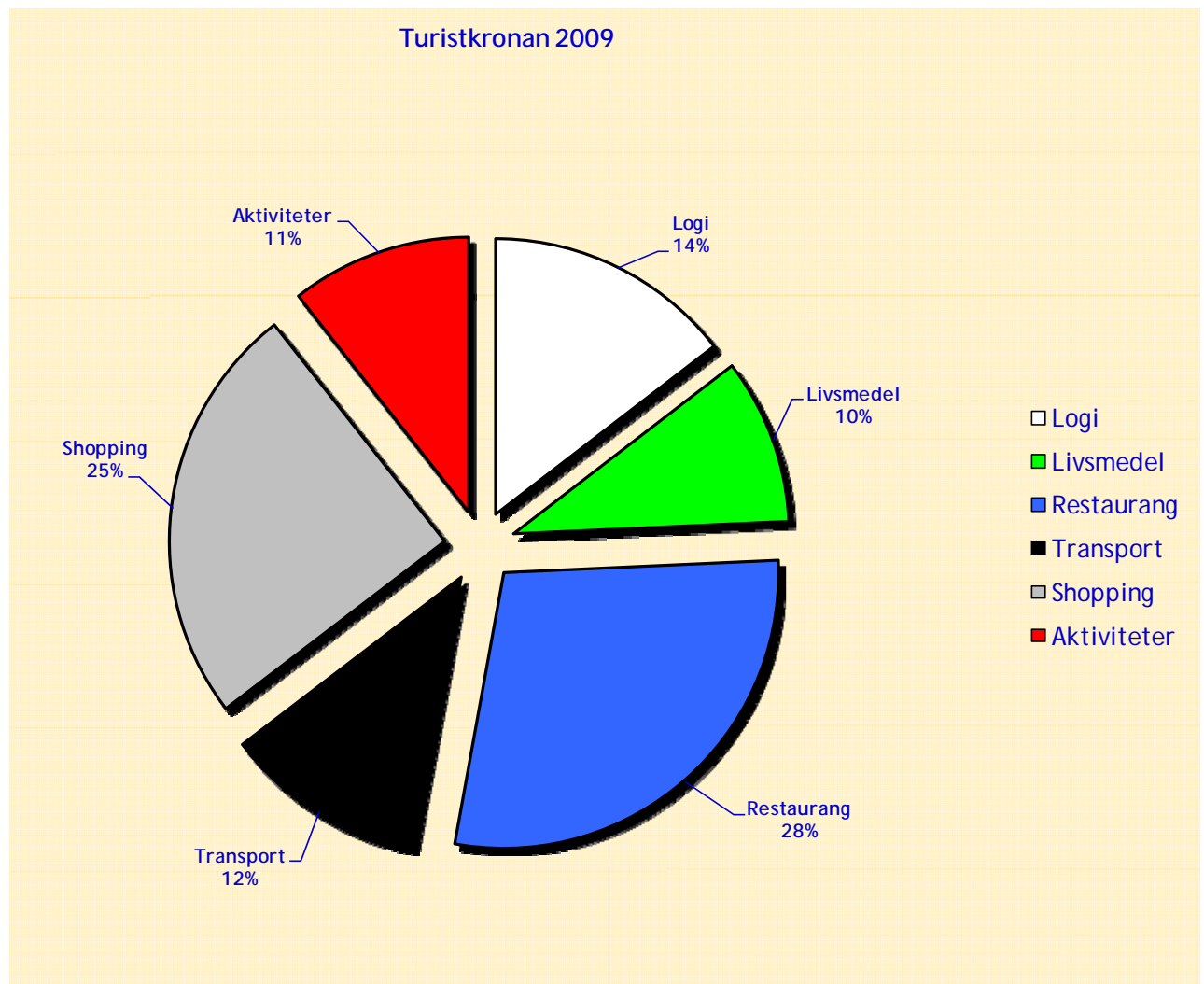

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

(tusen kronor)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Logi	102 947	106 716	118 388	120 890	128 292	144 333	144 265	155 450	147 642	89 737
Livsmedel	33 235	38 568	52 741	71 069	67 559	60 313	50 789	47 933	53 052	59 939
Restaurang	80 126	92 104	97 561	125 425	141 662	119 959	142 272	148 520	144 089	176 116
Transport inkl bensin	60 185	65 119	68 108	87 183	84 194	82 203	86 455	89 389	76 463	72 490
Shopping	77 889	94 288	121 201	141 166	105 049	120 358	85 800	77 074	107 101	152 615
Aktiviteter	20 921	27 819	29 702	40 527	64 984	67 396	46 018	49 366	51 644	65 493

Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt. Men under den senaste 10-årsperioden finns ändå stora förändringar, oftast för restauranger, transport och shopping. Ökningen för aktivitet fr o m 2004 beror i huvudsak på en tillägsberäkning av aktivitetsutlägget för de dagbesök som har ett högre utlägg för aktivitet än dagbesök generellt.

SYSSELSÄTTNING

Fram till 2002 anges sysselsättningen i årsverken samt i beräknat antal årsanställda. Årsverken avser en person som arbetar 100 % av arbetstiden hela året. Med tanke på sjukdom och annan frånvaro är dock arbetstiden 75-93 % beroende på bransch. Beräknat antal årsanställda har beräknas till 20 % mer än antal årsverken. Med tanke på säsongsarbeten är dock antalet sysselsatta under sommarperioden betydligt högre.

Ny redovisning av sysselsättning

Från 2002 har Resurs AB, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med regionalt och ibland lokalt anpassade tal för Eskilstuna kommun.

	2000	2001	2002	ny2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Livsmedel	16,3	18,3	24,4	21,0	27,5	25,5	22,0	18,0	21,7	23,2	26,1
Restaurang	79,3	86,9	89,7	122,7	153,0	168,4	138,0	159,1	159,5	167,5	204,3
Transport	19,3	20,0	20,4	25,5	31,7	29,8	28,2	28,8	28,9	23,9	22,6
Shopping	39,7	46,8	58,6	71,0	80,2	58,1	64,5	44,7	41,4	55,6	79,0
Aktivitet	28,5	36,1	37,6	47,1	62,3	97,4	97,8	64,9	67,4	68,2	86,2
Logi	108,3	108,9	118,4	142,1	161,4	166,8	181,1	176,0	193,6	179,1	112,7
Administration	7,0	3,0	3,0	3,0	3,3	3,0	2,8	3,0	3,5	3,5	3,5
TOTALT	298	320	352								
Årssystem, ny metod				432	519	549	534	495	516	521	535
Beräknat årsanställda	360	385	420								

Observera att ovanstående siffror ej anger ett faktiskt resultat av sysselsättningen utan enbart vilka volymer inom sysselsättningen som omsättningen ger underlag till.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, ex tvätteriet som tvättar hotellets linne. Totala skatteintäkten är detsamma som den samhällsekonomiska effekten.

Skatteintäkten avser bruttobelopp utan hänsyn taget till skatteutjämningsbidraget.

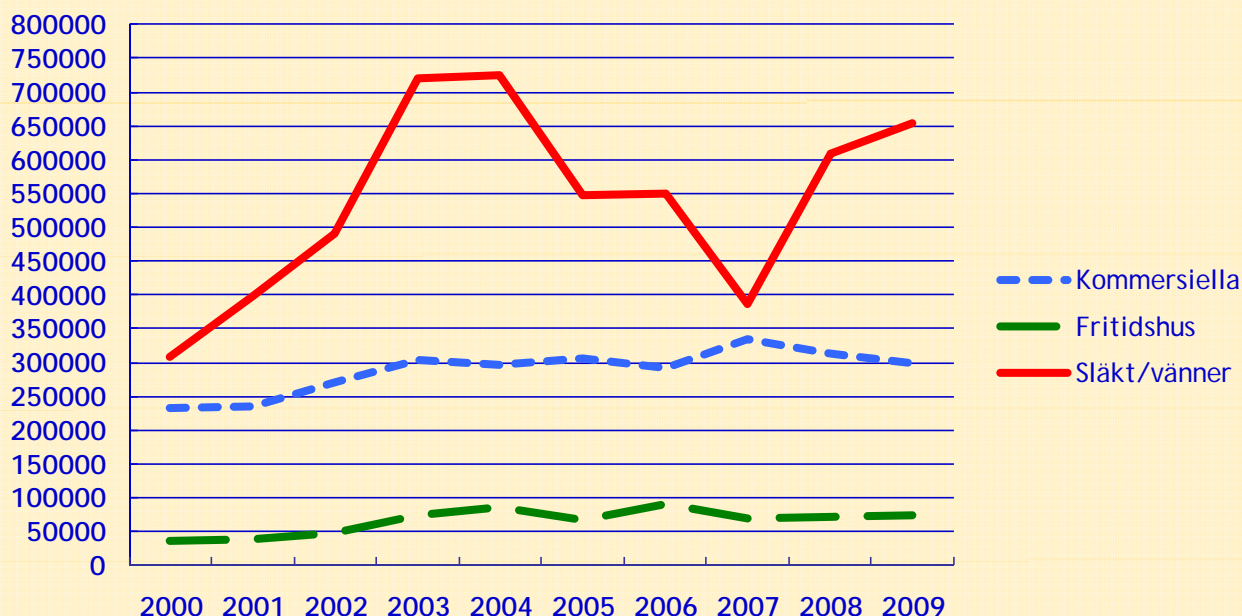
(tusen kronor)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
DIREKTA										
Kommun	13 780	15 591	17 907	22 027	22 233	22 339	20 875	21 331	21 792	23 159
Landsting	5 915	7 055	8 103	9 741	9 832	9 879	9 231	9 433	9 637	10 926
TOTALA										
Kommun	24 207	27 709	31 816	46 780	44 891	50 245	48 493	53 756	56 300	60 033
Landsting	10 391	12 538	14 397	20 688	19 852	22 220	21 444	23 772	24 897	28 322

En ökad skatteintäkt för kommunen innebär motsvarande minskning av skatteutjämningsbidraget. Kommunens "vinst" vid ökad sysselsättning innebär alltså inte direkt mer pengar i kommunkassan i form av skatteintäkter utan istället minskade kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och olika former av bidrag. Den viktigaste effekten är dock att en ökad sysselsättning också kan innebära en inflyttning och därmed ökat skatteunderlag eller förhindra utflyttning och därmed bibehållit skatteunderlag.

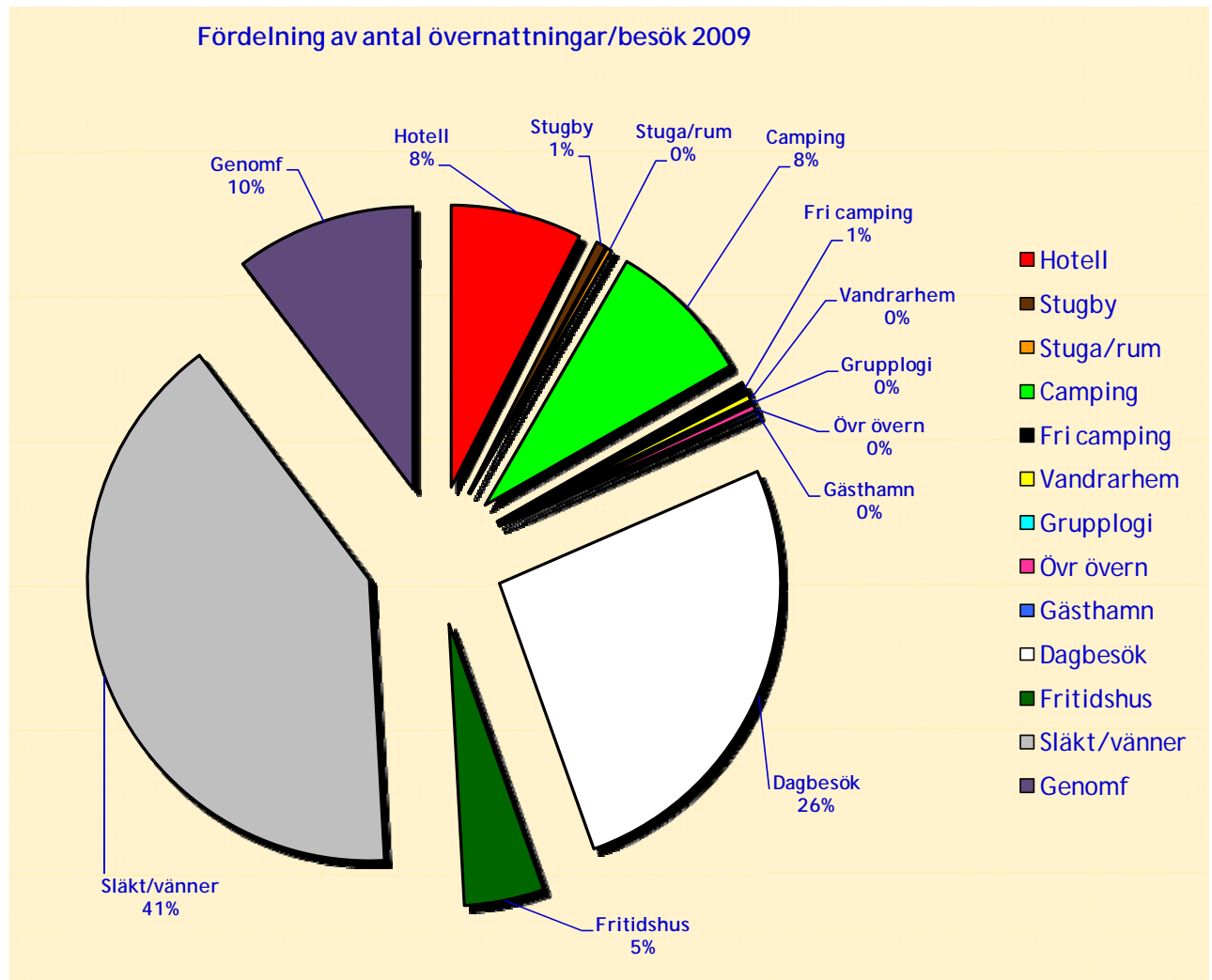
ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hotellrum (rumsnätter)	94 044	95 017	98 165	96 368	99 803	109 310	108 768	111 246	106 998	84 704
Hotellbäddar	124 812	130 277	136 340	134 273	144 010	156 643	153 352	151 289	145 455	121 308
Affärs	54 261	49 018	51 047	53 564	53 366	64 663	71 983	68 528	72 010	59 547
Konferens	21 696	22 514	16 869	13 978	15 561	19 625	13 272	18 856	13 963	9 910
Grupp	5 934	10 830	13 691	11 528	16 160	24 402	14 568	10 012	12 412	7 454
Fritid	42 921	47 915	54 733	55 203	58 923	47 953	53 529	53 893	47 070	44 397
Stugby	1 414	1 614	1 186	1 860	1 358	1 156	4 890	10 098	9 284	9 239
Stuga/rum	925	5 000	5 000	5 000	5 000	6 081	4 606	3 200	3 948	4 606
Camping, Tält/Husvagn	63 688	58 411	65 872	99 720	102 048	95 792	87 918	120 461	110 834	123 540
Campingstugor	2 936	2 488	3 170	5 517	6 248	7 685	9 288	11 445	10 243	11 806
Vandrarhem	4 363	2 786	5 593	6 022	7 543	9 090	8 383	8 217	7 078	6 016
Grupplagi	1 328	1 162	1 210	50	55	317	1 061	1 868	3 889	2 153
Gästhamn	4 700	4 613	5 083	5 083	5 553	4 770	5 437	5 751	5 829	3 156
Fri camping	22 000	24 420	44 444	43 111	22 418	16 141	11 137	16 928	12 865	10 680
Övrig övernattning	5 375	4 200	3 461	2 200	2 500	7 930	4 950	5 087	4 647	5 640
Kommersiella	231 541	234 971	271 359	302 836	296 733	305 605	291 022	334 344	314 072	298 144
Fritidshus	35 525	38 367	48 314	73 892	85 260	66 787	89 523	69 629	71 050	73 892
Släkt/vänner	308 483	397 836	490 243	720 712	725 552	547 008	549 810	387 450	608 850	654 017
Övriga	344 008	436 203	538 557	794 604	810 812	613 795	639 333	457 079	679 900	727 909
Totalt	575 549	671 174	809 916	1 097 440	1 107 545	919 400	930 355	791 423	993 972	1 026 053
Dagbesök	391 518	460 758	463 417	533 555	507 027	518 596	389 589	472 431	372 350	420 572
Genomfartsresenärer	148 835	150 920	155 900	158 860	160 450	162 535	161 885	166 420	164 920	166 405

Antal övernattningar åren 2000-2008

Fördelning av antal övernattningar/besök 2009

KAPACITETSUTNYTTJANDE

Kapacitetsutnyttjandet uttrycks i dagar/år till skillnad mot SCB som anger detta i procent av disponibel kapacitet. Detta kan vara missvisande eftersom en stugby kan ha öppet sex månader och vara fullbelagd hela tiden. Detta anges av SCB till 100 % beläggning som i denna tabell anger 180 dagar/år.

Utnyttjade dagar/år	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hotellrum	131,3	126,5	140,0	138,7	143,4	153,5	153,8	164,1	148,4	117,5
Hotellbäddar	100,5	91,6	101,5	98,2	108,8	114,0	112,4	112,3	104,2	86,2
Stugby	26,2	35,1	25,8	40,4	29,5	25,1	36,0	74,2	67,3	68,9
Camping	33,3	30,6	34,7	53,0	50,9	47,7	35,9	51,2	46,8	60,4
Vandrarhem	47,9	69,6	45,8	65,5	83,8	101,0	93,1	91,3	78,6	66,8

REGIONAL HANDELSSTATISTIK (SCB)

Följande fakta avser år 2008. Statistiken bygger på företagens omsättningsredovisning till Skatteverket och är exklusive moms. Omsättning per invånare över rikssnittet är markerat i fet stil.

Bransch	Inrikes oms exkl moms milj kr	Antal anställda	Antal enheter	Oms/ invånare	Rikssnitt/ invånare	Oms +/- rikssnitt milj kr
Bensinstationer	504	71	10	5 314	7 456	- 203,0
Butiker, varuhus och stormarknader	1 942	812	58	20 490	21 657	- 110,6
Specialiserad livsm, sprit & tobak	297	133	43	3 135	3 864	- 69,1
Övriga specialbutiker med nya varor	1 834	1 102	297	19 350	21 444	- 198,5
Hotell	160	198	17	1 693	3 132	- 136,3
Camping, vandrarhem, stugbyar m m	2	1	5	21	288	- 25,4
Restauranger	406	557	160	4 283	6 085	- 170,8

Tyvärre förekommer olika former av registerförändringar, avgränsningar, sättet att redovisa moms etc. Uppgifterna bör därför användas försiktigt för att belysa förändringar mellan närliggande år. Av sekretesskäl har uppgifter från branscher med färre än tre enheter slagits samman med den bransch med näst minst enheter inom samma huvudbransch. Omsättning och antal anställda redovisas för dessa branscher sammanslaget. För varje separat bransch redovisas endast antal arbetsställen.

Butiker, varuhus och stormarknader (livsmedel) innefattar oftast mycket mer än livsmedel vilket försvårar gränsdragningen mellan dagligvaru- och sällanköpshandel. Detsamma gäller övriga specialbutiker med nya varor (shopping) inräknade i sällanköpshandeln vilka kan ha ett bredare sortiment innefattande produkter tillhörande dagligvaruhandeln.

Observera att i hotellens redovisade omsättning till SCB ingår ofta även omsättning för restaurangverksamhet, dans och andra säljintäkter (garage, garderob, hygienvaror, etc.).

Denna rapport är utförd av Clas Andersson
på uppdrag av Eskilstuna Marknadsföring AB
1 mars 2010

© RESURS AB
HQ/STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resursab.se
Malmö • TEL 040-692 81 20 • FAX 040-30 66 91 • ca@resursab.se